

Олеся ГАЩУК

студентка спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
ВСП «Фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій»,
ПЗВО «Кам'янець-Подільський Податковий інститут»,
м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник:

Валерік ОГАНЕСЯН

канд. екон. наук, викладач економічних дисциплін,
ВСП «Фаховий коледж економіки, права та інформаційних технологій»,
ПЗВО «Кам'янець-Подільський Податковий інститут»,
м. Кам'янець-Подільський

СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ

За свідченням більшості науковців, сучасний стан розвитку міжнародних інтеграційних процесів та глобалізації економіки, об'єктивних потреб еволюції продуктивних сил є формування системи міжнародних фінансових відносин. Міжнародні фінансові відносини об'єктивно впливають із процесу поділу праці, міжнародної спеціалізації виробництва й науки, інтернаціоналізації господарського життя.

Система міжнародних фінансових відносин складається з різних суб'єктів. Ними є фізичні, юридичні особи та держави, які згідно із законом мають і здійснюють безпосередньо або через представників свої права та обов'язки, пов'язані з міжнародними фінансами [1].

Міжнародні фінанси визначаються як сукупність відносин зі створення і використання грошових коштів (фондів), необхідних для здійснення зовнішньоекономічної діяльності міжнародних фірм і держав.

З інституційної точки зору – це сукупність банків, валютних та фондових бірж, міжнародних фінансових інституцій, регіональних фінансово-кредитних установ, міжнародних та регіональних економічних організацій і об'єднань, через які здійснюється рух світових фінансових потоків [2, с. 217-219].

До основного розвитку міжнародних фінансів можна віднести: виникнення світових ринків, особливо товарних; міжнародний поділ праці; інтернаціоналізацію і глобалізацію економічних зв'язків; посилення інтеграційних процесів у політичній та соціальній сферах. Об'єктивною основою розвитку міжнародних фінансів є закономірності міжнародного кругообігу функціонуючого капіталу, на одному полюсі якого виникають тимчасово вільні кошти, на другому – постійно з'являється попит на них [3].

У сучасному розвитку міжнародні фінанси набули форми досить складної системи міжнародних потоків грошових коштів і пов'язаних з ними відносин. На основі їх розвитку бувають об'єктивні соціально-економічні закони та закономірності.

Сам розвиток країн, міжнародних фінансових суб'єктів і світу загалом, зокрема зростанням сукупного ВВП за період 1980-2018 рр. у понад десять разів з урахуванням циклічності розвитку [4].

Розвиток економічного співробітництва між державами привів до розгалуження різних за своїм змістом видів господарських зв'язків. Зокрема, за останні роки значно розширилися міждержавні фінансові, кредитні і валютні відносини. Будучи однією з форм економічного, науково-технічного і культурного співробітництва між державами, ці відносини разом з тим мають специфічні особливості. У ХХ ст., особливо після Другої світової війни, у зв'язку з розвитком міжнародного обміну, а також розширенням і диференціацією форм співпраці різних країн у політичній, економічній і культурній сферах виникла необхідність подальшого розширення міжнародних фінансових відносин. З'явилися численні міжнародні організації, члени яких – суверенні держави – приймають на себе певні фінансові зобов'язання. Були

створені спеціалізовані міжнародні фінансові організації (Міжнародний валютний фонд; Міжнародний банк реконструкції та розвитку тощо) [3].

За даними МВФ 2019 року, «найпродуктивнішим» став період 1986-1987 рр., коли сукупний ВВП мав найбільші щорічні темпи приросту – 17,84 і 15,13% відповідно. З 2000 р. найбільший темп приросту виявлено у 2007 р. – 12,86%. Найнижчий показник за 1980-2018 рр. зафіксовано у 2009 р., який скоротився на 5,27% відповідно до попереднього року. За результатами аналізу п'ятирічної динаміки середніх щорічних показників приросту сукупного світового ВВП найбільші – 13,61% – засвідчено у 1986-1990 рр. та 7,16% – у 2001-2005 рр., а найменший – 1,78% – у 1996-2000 рр. Остання світова фінансова криза (її дві хвили) вплинула на динаміку сукупного світового продукту, проте значні темпи приросту попередніх років і потенціал світової фінансової системи забезпечили його зростання у подальші роки. Так, за статистикою приріст у 2010-2011 роках становив 9,32, або 10,93%, однак у 2012 р. зафіксовано уповільнення динаміки, тож приріст досяг лише 1,9%, хоча загальні обсяги сукупного світового ВВП у 2011-2012 рр. зросли на 1394,44 млрд дол. США. У 2019 р. скорочення темпів приросту становили 4,59%, цього річ через пандемію COVID-19 очікується скорочення сукупного світового ВВП на 2,57% [4].

Перелік використаних джерел інформації:

1. Д'яконова І.І. Міжнародні фінанси у сучасному світовому господарстві. URL: <https://westudents.com.ua/glavy/98667-14-mjnarodn-fnansi-u-suchasnomu-svtovomu-gospodarstv.html>
2. Бойцун Н. Міжнародні фінанси: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Д.: АРТ-ПРЕС. 2004. 326 с.
3. Чинники становлення та розвитку міжнародних фінансів. URL: <https://buklib.net/books/22489/>
4. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/external/pubs>.